

IVJS infokiri jaanuar 2025

Toimunud tegevused:

Eelseisvad tegevused:

10.02.2025 – IVJS juhatuse koosolek

17.03.2025 – IVJS juhatuse koosolek

1. 2025 tuleb jahimeestele põdra-aasta

EJS-i juhatus valis liikmete poolt pakutud aasta teemadest välja põdra.

EJS-i presidendi **Margus Puusti** sõnul võib põtra nimetada meie metsade kuningaks. „Kõik, mis temaga toimub on meile, jahimeestele, äärmiselt oluline. Kui põdral läheb hästi, läheb hästi ka meil ja vastupidi,“ sõnas Puust. „Põdra tulevik ja populatsiooni seisund sõltub väga

palju ka kiskjatest ja nende arvukustest. Jahimeestena peame arvestama ka seda, et senistes mahtudes kütmine pole jätkusuutlik,“ lisas ta.

Suurima sõralise ja suurima imetajana on põdra olemasolu meie looduses äärmiselt oluline. Põder tarvitab toiduks taimi ja selle kaudu on tema mõju metsamajandusele suure arvukuse puhul vägagi tuntav. Samas on põder ka ise toiduks kiskjatele, näiteks hundile või karule. Ka jahimajanduslikult on põder äärmiselt oluline uluk. Tihti peetakse teda kogukondliku jahinduse alustalaks. Põdrajahi algus sügisel tähistab ka olulisema jahihooaja algust.

Meie tuntud põdraurija „Põdra-Jüri“ alias **Jüri Tõnisson** sõnas, et põder on meie aladel elanud vähemalt sama kaua kui meie või isegi rohkem. „Kindlalt on ta olnud meie ajaloo perioodidel üks inimeste põhilisemaid saakloomi. Temast on saadud mitte ainult toitu, aga ka mitmeid teisi eluks vajalike saadusi. Põder on toitnud aastatuhandeid inimeste kujutlusvõimet ja temast on tehtud kaljujooniseid. Me kõik soovime, et põdral ja temaga seotud kooslustel läheks hästi,“ ütles Tõnisson.

EJS-i juhatuse liige **Priit Vahtramäe** tõdes, et põdra heale seisundile aitaks kaasa kokkulepe metsaomanikega, missugune võiks olla põdra arvukuse vahemik. „Jahimeeste arvates võiks olla põdra arvukus vahemikus 11 000-12 000. See kindlustaks, et populatsioon oleks soodsas seisundis, metsakasvatavad saaks metsa kasvatada, kiskjatel oleks toitu ja jahimehed saaks jahti pidada,“ arvas Vahtramäe.

Põdra-aastal on jahimeestel plaanis teha ettepanek ka põdra seire täiendamise ning ettepanekute osas jahipiirkondadele põdra juurekasvu arvestamiseks.

2. Head uut põdra-aastat!

Terioloogia Selts koostöös huvigruppidega on valinud 2025. aasta loomaks põdra (*Alces alces*), Eesti suurima imetaja, kes sümboliseerib meie looduse rikkust ja keerukaid suhteid inimesega. Põder mängib olulist rolli meie ulukikooslustes, olles metsaökosüsteemide lahutamatu osa.

Oma ligi 2 meetrise turjakõrguse ning peaaegu 600 kiloga on põder Eesti suurim hirvlane ning ühtlasi ka meie metsade suurim imetaja. Riiklike seiretulemuste põhjal oli põdra asurkonna suurus 2024. aasta alguses vahemikus 10 000–11 000 isendit. Võrreldes eelmise aastaga on põdra üldarvukus veidi langenud, seda eelkõige Mandri-Eestis ning eriliselt paistab silma asurkonna juurdekasvu iseloomustav vasikate osakaal, mis oli viimase 20 aasta madalaim ja osutab suurenenud kisklussurvele. Olles jahiluk, kütiti põtru eelmisel aastal ligi 4000 isendit.

Järgmise aasta fookuses on põdra populatsiooni seisund, sellele mõjuvad tegurid ning inimese ja põdra kohtumised, mis ulatuvad tihti ka linnaruumi. Tähelepanu all on ka metsloomade elupaikade sidusus ja suurte käimasolevate taristuprojektide, sealhulgas ökoduktide ja teiste

ulukupääsude mõju. Räägime sellest, kuidas uuritakse tänapäeval põdra arvukuse dünaamikat ning kas ja milline on selle mõju metsakasvatusele.

„Põder on võimas ja karismaatiline loom, kes vajab nii looduskaitsest tähelepanu kui ka teadlikumat suhtumist. Aasta loomana aitab ta esile tuua tasakaalu otsimise vajadust inimtegevuse ja metsloomade elupaikade vahel,“ sõnab **Ragne Erimäe** Eesti Terioloogia Seltsist.

Oma panuse aasta looma tegevustesse saab anda registreerides põdraga kohtumised või tema tegevusjäljed loodusvaatlustena kas Loodusvaatluste nutirakenduses või platvormil PlutoF. Põdra vaatlused aitavad muu hulgas uurida selle suure imetaja liikumisi linnaruumis ning planeerida rohevõrgustikku.

Aasta looma tegevusi aitavad muu hulgas läbi viia MTÜ Aasta Loom, Eesti Jahimeeste Selts, Tallinna loomaaed, veebiportaal Looduskalender, Eesti Loodusmuuseum ja Ülemiste keskus.

Põdra kohta saab lähemalt kuulda veebruarikuus aasta looma aväiritusel Tallinna Loomaaias.

Lisaks korraldab aasta loomale pühendatud sündmusi ka Eesti Jahimeeste Selts, kelle eestvedamisel toimub näiteks põdrateemaline konverents.

Koostöös Ülemiste keskuse ja MTÜga Aasta loom avatakse sügisel põdrale pühendatud fotonäitus ning Eesti Mündiäri pühendab põdrale meenemedali. Lisainfot leiab aasta jooksul Eesti Terioloogia Seltsi ning teiste partnerite kodulehtedelt ning sotsiaalmeediakanalitest.

3. Põtrade küttemise statistika 2024 jahiaastal!

Statistika tegemisel on aluseks võetud Jüri Tõnissoni poolt määratud põtrade vanused ja sarved aastal 2024.

Analüüs: 2024 jahiaastal kütiti Ida-Virumaal 305 põtra. Millest hindamisele toodi 249 bioproovi, mis teeb 81,63% kütitud loomadest. 2023 aastal oli see % 76,29, 2022 aastal oli see % 67,48, 2021 aastal oli see % 92 ja 2020 aastal oli see % 56.

Analüüsiti:

Pulle 106 isendit 121-est kütitud loomast, mis teeb % 87,60%

Lehmi 77 isendit 94-est, mis teeb % 81,91%

Vasikad 66 isendit 90-est, mis teeb % 73,33%

Põtrade keskmine vanuseline kütimine 2024 jahihooajal!

Jahtkond	Pullid	Lehmad
Alajõe	4,3	4,83
Anguse	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Auvere	5,63	4,83
Avinurme	3,1	4,1
Kauksi	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Kiikla	3,5	4,4
Kivinõmme	4,63	7,17
Kiviõli	3,5	3
Kohtla-Nõmme	2,17	10
Kuremäe	1,83	2,25
Kurtna	4,58	1,5
Lohusuu	2,17	4,25
Maidla	3,94	6,1
Mäetaguse	2,17	3
Narva	1,83	5,83
Oonurme	2,88	5,83
Ontika	3,63	6,33
Permisküla	3,75	6,5
Remniku	5,25	5
Sillamäe	2,25	4,25
Tamme	2,5	3,75
Tudulinna	3,13	2,83
Vaivara	2,8	3
Voka	6,5	3,9
Keskmine	3,45	4,66

Põtrade keskmine vanuseline küttime viimasel viiel aastal.

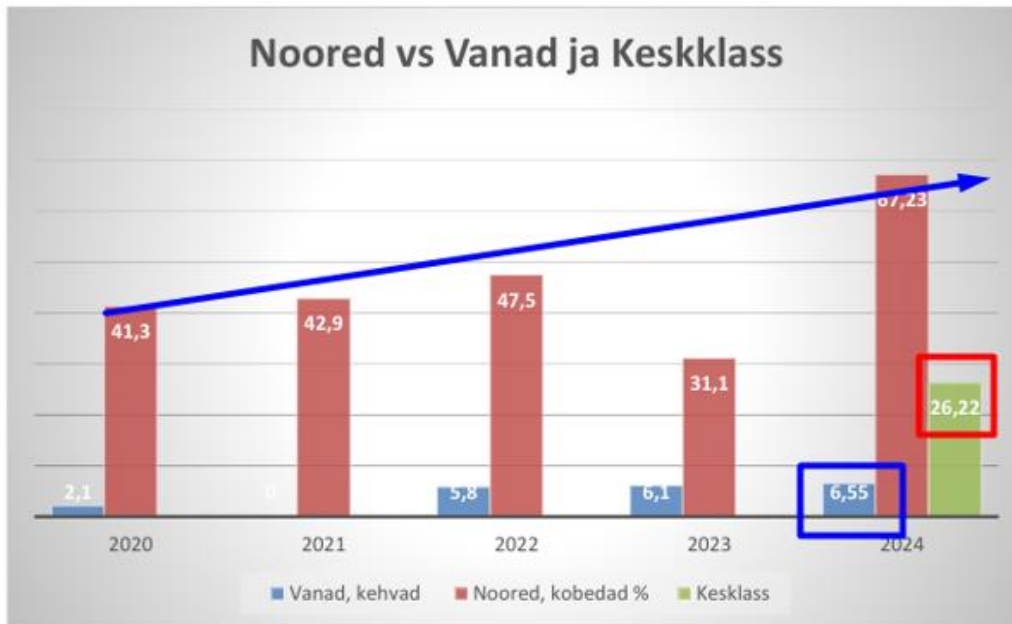
Põtrade keskmine vanuseline küttime viimasel viiel aastal.

Põtrade keskmine vanuseline küttime 2020		2021		2022		2023		2024		
Jahtkond	Pulid	Lehmad	Pulid	Lehmad	Pulid	Lehmad	Pulid	Lehmad	Pulid	Lehmad
Alajõe	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	2,5	4,1	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	4,3	4,83
Anguse	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	0	0	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Auvere	4,1	Andmed puuduvad	3,9	3,4	3	5,8	2,6	2,25	5,63	4,83
Avinurme	3,3	5,3	3,5	2,8	3,31	5,57	3,7	2,8	3,1	4,1
Kaaksi	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	2	2	2,16	8,75	3,37	3,5	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Kikla	1,8	2,1	3,8	5,9	2,5	4,8	3,5	4,8	3,5	4,4
Kivinõmme	5	5,6	3,9	8,1	6,5	3	7	4,8	4,63	7,17
Kiviõli	3,1	4,25	3,4	3,3	2,5	4,37	3,5	5,87	3,5	3
Kohela-Nõmme	2,1	4,25	2,5	6,5	1,8	7,75	4,25	3,62	2,17	10
Kuremäe	4,75	5,25	1,5	2,5	4	4,33	3,33	4,83	1,83	2,25
Kurtna	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	4,3	3,9	4	4,75	3,1	3,5	4,58	1,5
Lohusuu	3,9	2,25	2,4	4,6	4,3	5,8	3,33	3,37	2,17	4,25
Maidla	2,5	4,25	2,3	7,5	4,16	5,71	5	5,2	3,94	6,1
Mäetaguse	6,6	7,3	2,3	2,1	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	1,83	1,5	2,17	3
Narva	3	5	2,2	7,3	2,6	4,25	4	2,5	1,83	5,83
Oonurme	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	6,1	3	3,41	2,5	2	4	2,88	5,83
Ontika	2	3,5	4,7	8	2,66	4,25	4,3	7	3,63	6,33
Permisküla	4,3	5,1	2,5	10,7	2,4	3	6,5	10,6	3,75	6,5
Remniku	3	2	5	5	2,33	4,1	6,8	4,6	5,25	5
Sillamäe	4,3	3,7	3,6	3,3	5,2	2,55	6,9	3	2,25	4,25
Tamme	4,6	3,5	3	2,5	3	3,75	5,16	3,75	2,5	3,75
Tudulinna	2,8	2,5	2,5	3,3	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	1,9	2	3,13	2,83
Valvere	5,1	4,25	3,3	3,7	3,37	5,62	3,91	5,9	2,8	3
Voka	1,9	2,5	3,8	7	2,8	6,33	3,78	7,08	6,5	3,9
Keskmine	3,5	4	3,26	4,8	3,03	4,4	4,08	4,38	3,45	4,66

Statistika näitab, et maakonna keskmine kütitud põdrapulli vanus 2024 aastal on 3,45 aastat ja kütitud lehma oma 4,66 aastat.

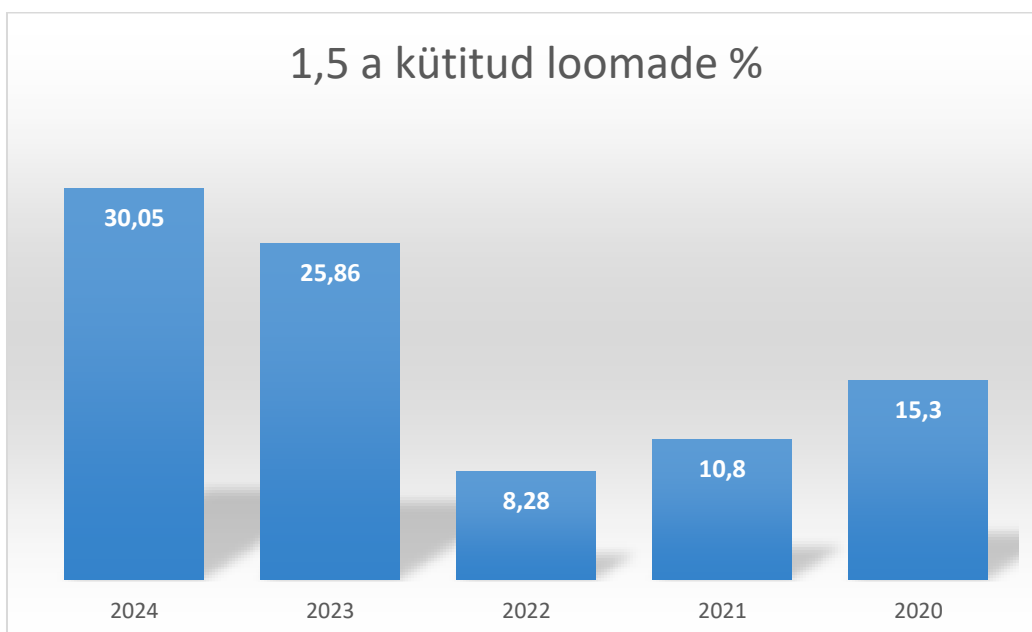
Lühidalt on keskmise kütitud põdrapulli vanus sellel aastal langenud lausa 1 aasta võrra ja keskmise kütitud lehma vanus jäänud 5 aasta lõikes enam vähem samaks. Antud vanuselise struktuuri järgi, küttime peamiselt noorloomi, mis teeb heameelt. Keskmist vanust tõstab peamiselt vanade loomade küttime. Tuleb ära märkida, et vanade loomade küttime on sellel aastal langenud. See aasta kütiti 12 looma, kelle vanuseks oli 9 või enam aastat, mis teeb 6,55% kütitud loomadest.

Vanus	Noorloomad 1,5-3,5	Keskklassi loomad 4,5 - 8,5	Vanad loomad 9-13
Kütitud	123	48	12
% karjast	67,23	26,22	6,55

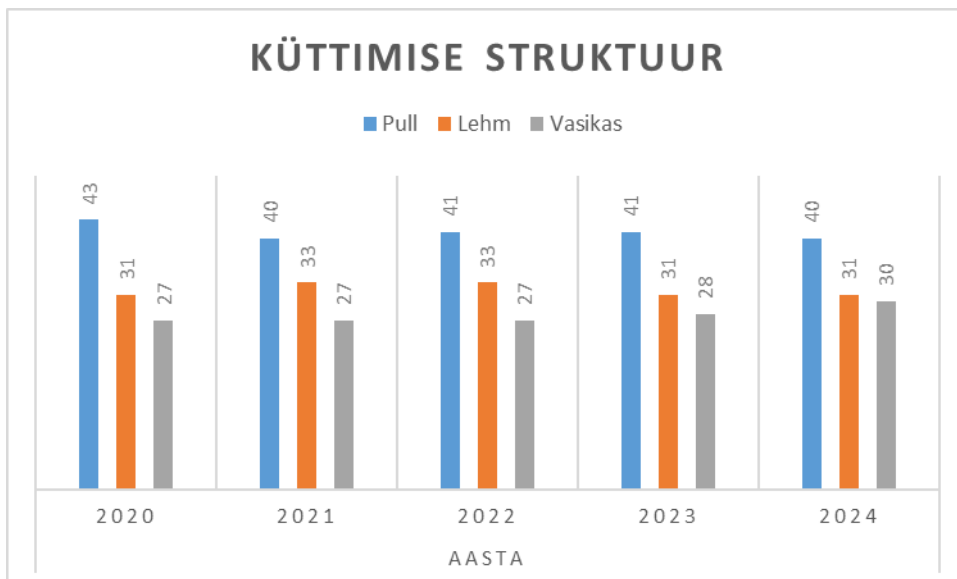

Tabel ilmestab selgelt, et nii palju noorloomi pole varasematel aastatel kütitud. Millest võib selgelt välja lugeda, et populatsioonil läheb hästi ja põhikari (keskklass) jäi talvituma. Sama kütamise dententsi tuleb hoida ka järgnevatel aastatel. **Isiklikult arvan, et kui keskklassi loomade kütamise % ei ületa juurdekasvumäära, mis põdral on (28-32%), siis läheb populatsioonil hästi ja on kestlik.**

Järgnev tabel näitab 1,5 aasta vanuste loomade kütamise %, mis on samuti aastate kõrgeim. Kõik need loomad olid 2023 aasta vasikad. Tabel näitab selgelt, et tegelikult juba aastaid ei saa vasikate puudumise üle kurta.

Struktuur

2024 aasta küttimise struktuur on läbi aastate parim. Vasikate küttimise osakaal on kindlasti üks Eesti kõrgeim. Lehmi on säästetud, samas põdrapullide osakaal struktuuris on veel jätkuvalt liialt kõrge, selle peaks veel alla saama. Küttimise tabel näitab, et 24 jahtkonnast oli 15 jahtkonnal tegelikult küttimise struktuur paigas ja see on märgatav edasiminekuks.

Selle aasta küttimise juures tahaks ära märkida ja välja tuua need jahtkonnad, kus on paigas nii struktuur, kui vanuseline küttimine, nendeks on **Avinurme, Kiviõli, Kohtla-Nõmme, Kuremäe, Mäetaguse, Narva, Oonurme, Sillamäe, Tudulinna ja Vaivara** jahtkonnad. Kütitud vanuseline struktuur väga hea. Ehk ära on kütitud noorloomad, kes olid eelmise aasta vasikad. Noorloomade küttimine näitab selgelt, et metsas on neid loomi, kes toodavad järelkasvu peale ja annab indikatsiooni, et populatsioon on heal järjel.

Kui oleks 2024 aastal küttinud 13 põdrapulli vähem ja selle asemel vasikaid ja lehmi, oleks struktuur olnud enam-vähem paigas ja 13 põdrapulli oleks oma geene edasi saanud anda. Üldiselt viie aasta lõikes oleks õige küttimise struktuuri juures saanud säästa 116 põdrapulli elu. Number iseenesest väga suur ei ole, aga pigem on küsimus peamiselt selles, et küttimise põhirõhk asetseb pullidele. Asurkonna tugevana hoidmiseks tuleb kõiki võrdselt küttida.

Küttimine 2024

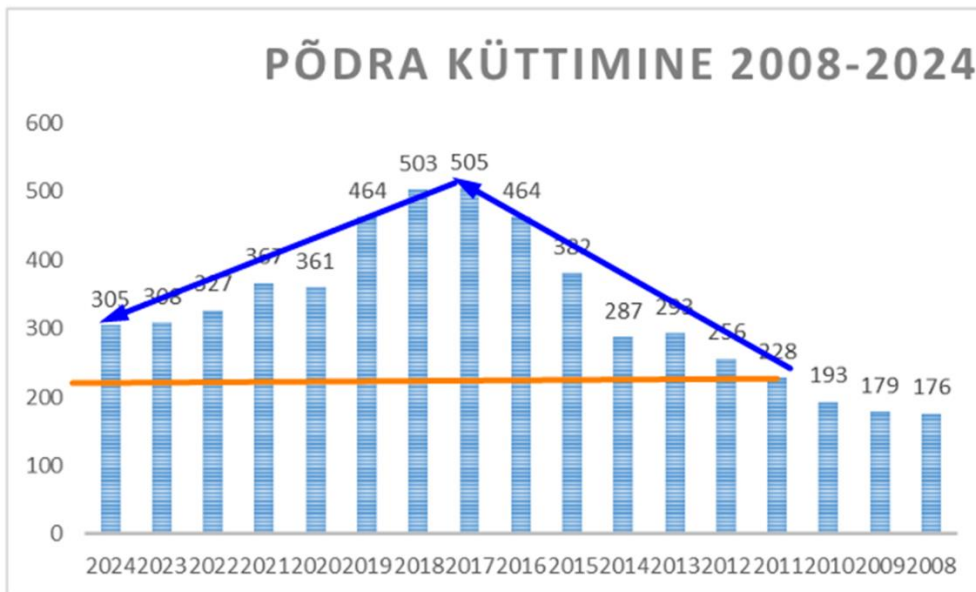
2024 jäi põdra limiit täitmata 5 jahiseltsil ja limiidi täitsid 19 jahiseltsi. Täitmine kokku 101%. Maakonna limiit sai ilusti täidetud.

Alajõe	18	21	10	6	5	117	48	29	24	18960	1
Anguse	25	25	9	8	8	100	36	32	32	13623	2
Auvere	12	12	4	4	4	100	33	33	33	15350	1
Avinurme	15	15	5	5	5	100	33	33	33	20760	1
Kauksi	6	5	2	2	1	83	40	40	20	8930	1
Kiikla	16	16	7	5	4	100	44	31	25	16700	1
Kivinõmme	11	11	4	3	4	100	36	27	36	14650	1
Kiviõli	15	15	5	5	5	100	33	33	33	19050	1
Kohtla-Nõmme	9	9	3	3	3	100	33	33	33	15490	1
Kuremäe	9	10	3	4	3	111	30	40	30	11030	1
Kurtna	10	12	8	2	2	120	67	17	17	7780	2
Lohusuu	10	9	6	2	1	90	67	22	11	11490	1
Maidla	22	22	8	7	7	100	36	32	32	20280	1
Mäetaguse	6	6	2	3	1	100	33	50	17	9600	1
Narva	10	9	3	3	3	90	33	33	33	12430	1
Ontika	8	9	4	3	2	113	44	33	22	10480	1
Oonurme	14	14	4	5	5	100	29	36	36	8980	2
Permisküla	9	8	4	1	3	89	50	13	38	14570	1
Remniku	12	13	7	3	3	108	54	23	23	13040	1
Sillamäe	12	12	4	4	4	100	33	33	33	13090	1
Tamme	8	7	3	2	2	88	43	29	29	14260	0
Tudulinna	12	12	4	4	4	100	33	33	33	13070	1
Vaivara	12	13	5	4	4	108	38	31	31	13750	1
Voka	20	20	7	6	7	100	35	30	35	19330	1
Kokku	301	305	121	94	90	101	40	31	30	336693	1
JN otsus		301					<33	>33	>34		
Vahe		4									

Mõned jahtkonnad peaksid tõsiselt mõtlema oma struktuuri üle. Nii suure % küttimine põdrapullide poole, ei ole jätkusuutlik. Suure tõenäosusega kütitakse põdrapulle ka naabrite arvelt. Täna ei saa ükski jahtkond väita, et vasikaid ei ole. Numbrid näitavad midagi muud, pigem on mindud lihtsama vastupanu teed.

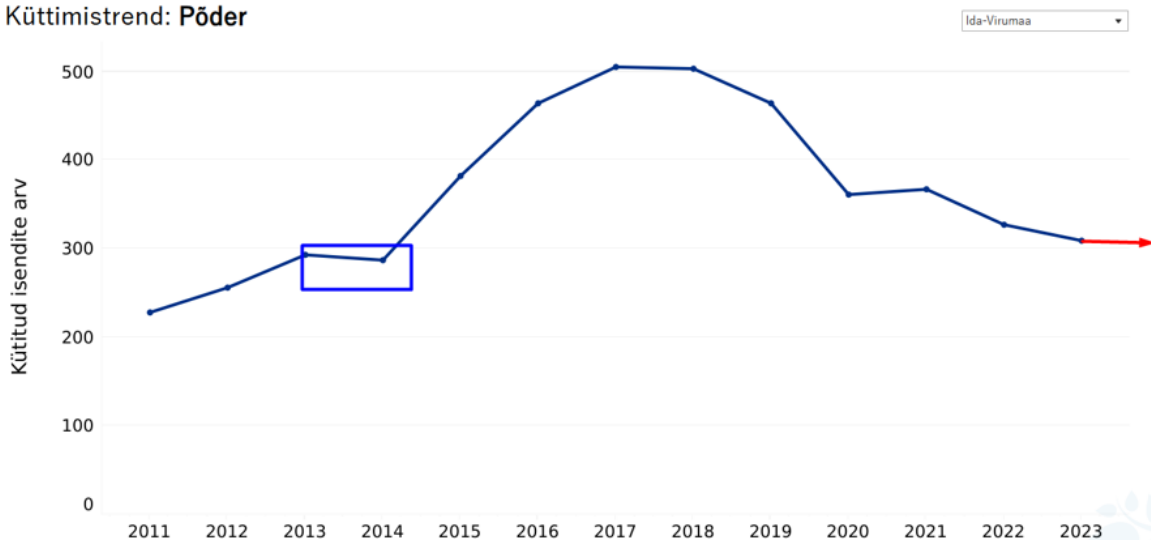

Ida-Virumaa
Jahimeeste Selts
1948

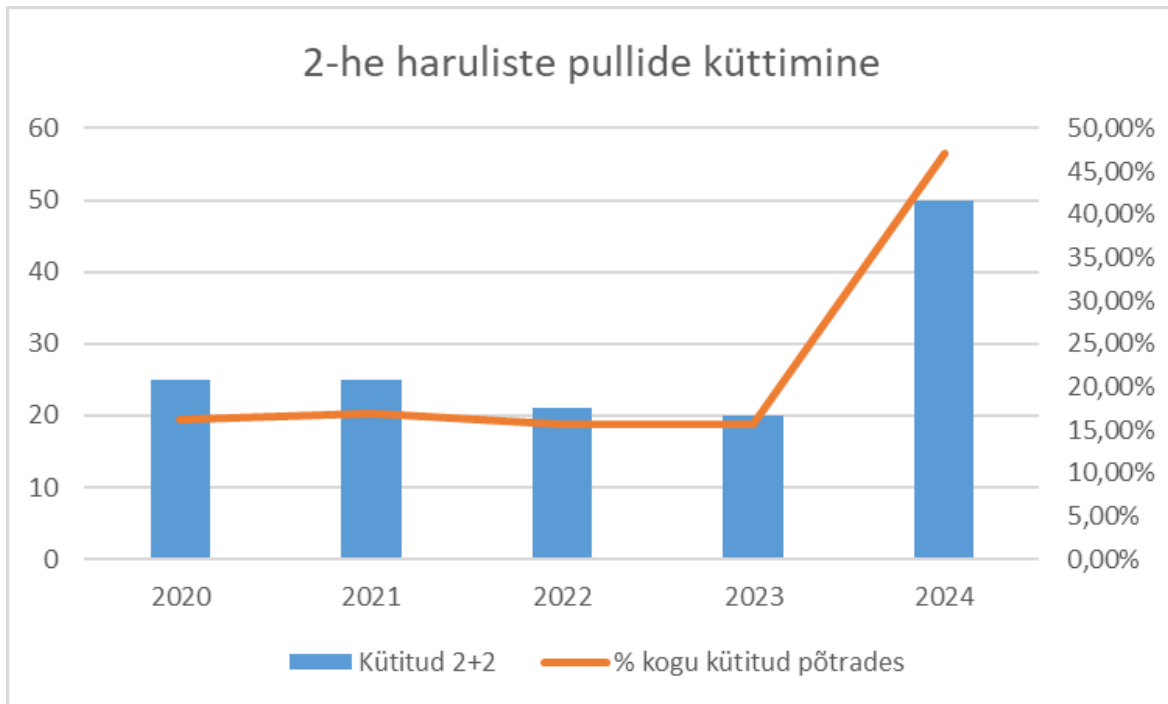
Stabiilne küttimine peaks jääma 2014 aasta juurde järgnevatel aastatel. See tagaks asurkonna stabiilse pikaajase seisundi.

Küttimistrend: Põder

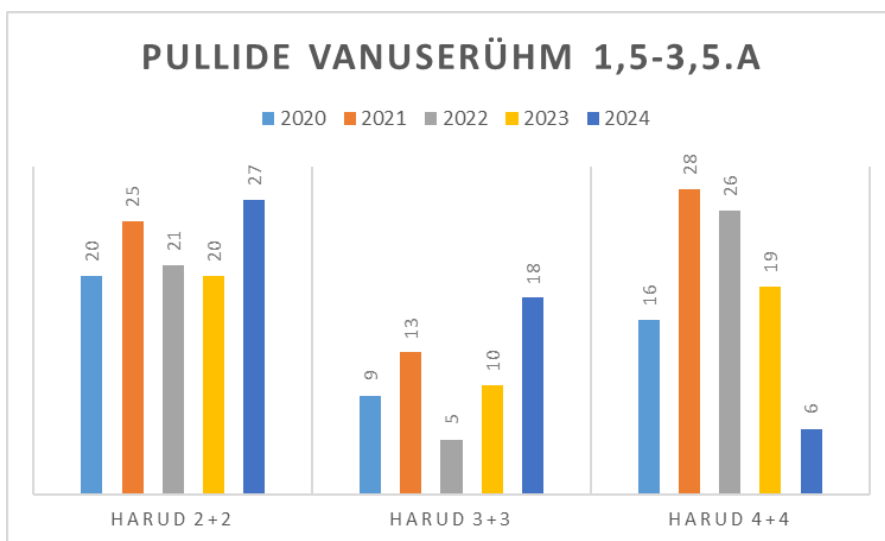

Põdrapullide küttimise kokkuvõte

Kuni kaheharuliste põdrapullide eesmärgipärane küttimine on samuti 2024 aastal hakanud tulemusi näitama. Kuni kaheharuliste pullide küttimine õiguspärasust näitavad kõik andmed. Need on peamiselt noorloomad ja selle aasta küttimine selgelt seda ka näitab.

Lisan 2020 - 2024 hooaja hindamise tabeli, kus on välja toodud vanuseline ja sarveharude vaheline seos. Kaheharulised pullid moodustasid kogu pullide kütamise kogusest 2020 aastal 27,5% , 2021 aastal 22%, 2022 aastal 22,82% , 2023 aastal 20,20%. 2024 aastal oli see 47,16%

Tabel ilmestab, et kaheharuliste põdrapullide kütmine suureneb ja neljagaruliste põdrapullide kütmine väheneb.

121 kütitud põdrapullist toodi hindamisele 46 põdrasarve, mis teeb koguarvust 38,01%

46 eelhinnatud sarvest võib julgelt trofeehindamisele viia 16 sarve – kühvlina 3 pronkis ja 2 kulda – pulgana – 5 kulda ja 6 pronksi. Mis teeb medaliväärsete sarvede kogu % 34,78. 121

kütitud sarvest medaliväärseid 13,22%. Laias laastus siis 10% põhikarjast on medaliväärsete sarvedega (trofeeloomad).

Mõtlemapanev fakt on see, et medaliväärsete põdrapullide keskmine vanus on kõigest 6,46 aastat. Kõigest kolme looma vanus oli 9 aastat ja need kolm olid kõige suurema punktisummaga samuti.

Seega siit otsene seos, vanuse suurenemisega trofee väärtus kasvab – sõna otsese mõttes.

Mõned uhkemaad pildid medaliväärsetest sarvedest:

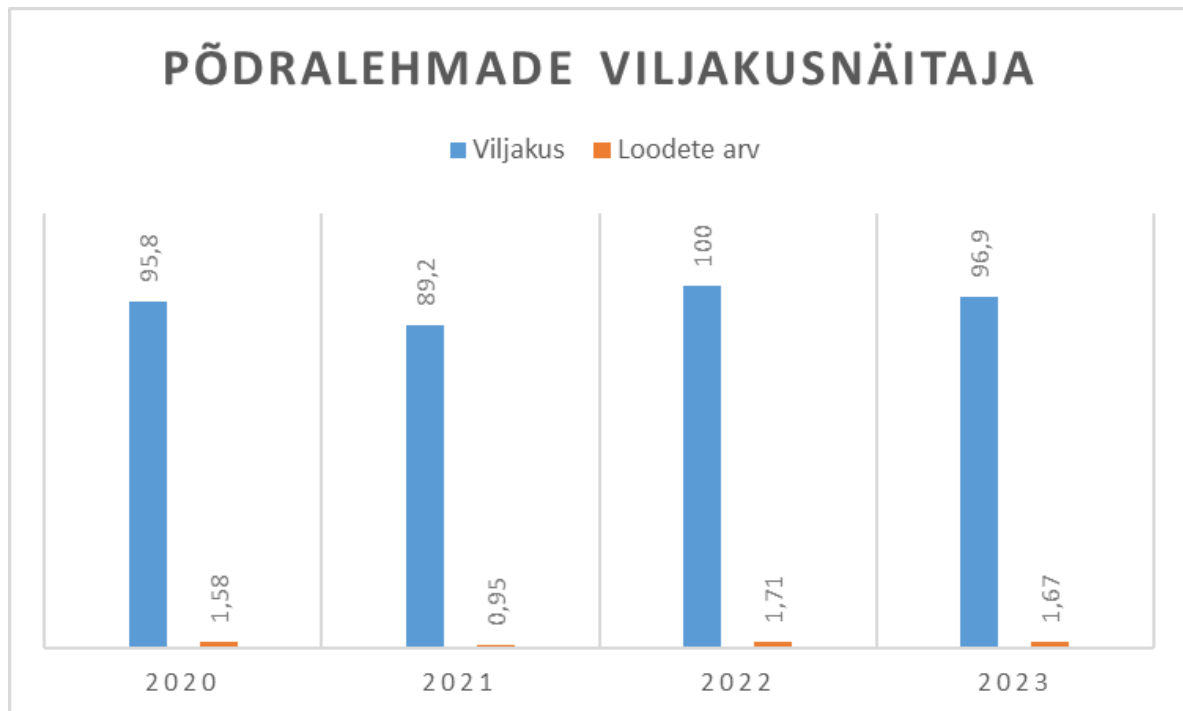

Kui suure pulli küttimeine jääb detsembrisse (sarv kukub ja trofeena enam hinnata ei saa)

Viimaste aastate viljakusnäitajad ja loodete arv näitab samuti et asurkonnal peaks hästi minema.

Kokkuvõte

Head meelt teeb:

- ✓ Küttimise struktuur on üle aastate parim
- ✓ Noorloomade ja 1,5 aastaste loomade küttimise % on väga kõrge
- ✓ Vasikate küttimise rohkus näitab, et vasikaid on – kisklus ja suremus pole väga suur
- ✓ Põdralehmade loodete arv suur ja tiinus ning sigivus kõrge
- ✓ Põdrapullide mõtestatav küttimine on hakanud tulemusi tooma

Struktuur on endiselt liialt põdrapullide küttimise poole kaldu. Kuid viie aasta lõikes hakkab vaikselt paranemise märke näitama. Sellegi poolest ka järgnevatel aastatel kindlasti küttimisel struktuuri jälgida ja mitte kompenseerida vasikate mitteküttimist põdrapullide arvelt.

2025 aasta soovitus oleks sama, mis eelneval aastal, viia küttimine 260 isendini. Ja võtta pullide küttimine suurema tähelepanu alla ja mõtestada, keda, mida ja milleks me kütime!

Soovitan soojalt – kuigi tundub, et põdra asurkonnal läheb hästi, siis limitide tõstmisega mitte kiirustada. Hea samm on tehtud, aga asurkonna lõpliku stabiliseerumiseni läheb veel mõned aastad aega, seega järgnevatel aastatel teha jahipiirkondades põdra populatsiooni seisund endale täpselt kindlaks ja selle järgi määrata soovituslik limit.

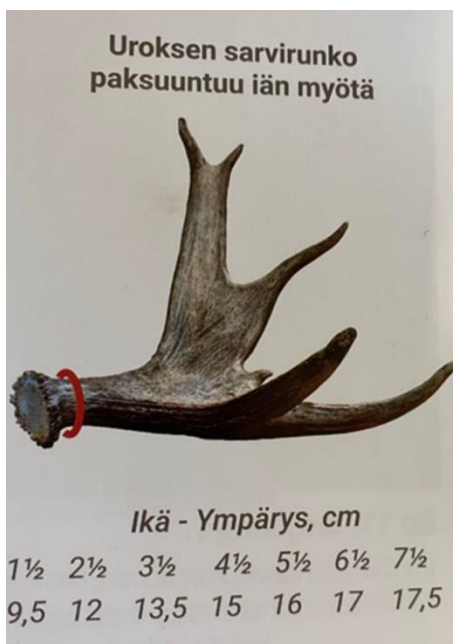
Lehmade küttimisel panna põhirõhk noorloomadele ja vanadele loomadele. Kahevasikaga põdralehma vasikaid hooaja alguses mitte küttida. Võimaluse korral jätta kahevasikaga lehma vasikate küttimine täitsa hooaja lõppu, et kui on veel mõned vasikad küttida, siis küttida kahevasikaga lehma vasikaid.

Jahtide käigus on selgunud, kas tingitud huntide rohkusest või jahikoertest, aga lehmadel on viimasel ajal komme vasikaid metsa ära peita ja siis tuli enda peale võtta. Siin väga head praktilist nõuannet ei ole anda, pigem annab rajakaamerate rohkus siin võimaluse enne jahi algust selgust saada. Et kui kaameras on pilt lehma ja vasikaga, aga välja tuleb ainult lehm, siis on teadmine olemas, et seda lehma küttida ei tohi.

Ja muidugi koostöö naabrite vahel. Ei tee halba, kui jahipiirkonnad suhtlevad omavahel ja lepivad ühistel alustel reeglid kokku. Kuna põder on väga liikuv, eriti jooksuajal. Ja samuti on talvine ja suvine territoorium erinev ning loomad elavad jahipiirkonna piirialade üleselt, siis kokku leppida reeglid omavahel. Kuidas ja keda, mis tingimustel kütitakse.

Lõpetuseks väike praktiline nõuanne!

Põdrapulli vanuse määramine sarve mõõtmise alusel. Kindlasti annab kõige õigema tulemuse vanuse määramine hammaste järgi. Kuid kiireks esialgse tulemuse saamiseks, saab seda Soomlaste poolt katsetatud varianti proovida küll. Olen ise ka mõned korrad proovinud, väga suuri erinevusi ei ole. Kiirelt esialgse vanuse saab antud mudeli järgi kätte küll.

Ja soovitused järgnevateks aastateks küttimise planeerimisel, sest 2024 hooaja küttimine läks kokku nii KAUR-i ja ka EJS soovitustega.

- Küttimise korraldamisel peab pearõhk olema mitte niivõrd sellel, kui palju neid kütitakse vaid sellel, kas neid jääb jahimaale parajal tihedusel ning soolis-vanuselises struktuuris. Kahjustused ja ohjamisvead ei tulene mitte niivõrd asustustihedusest, vaid vigasest hinnangust arvukusele, millest tuleneb vigane hinnang küttimise vajadusele ja

valesti korraldatud kütmine. Selliste juhtumite vältimisel on esmatähtis põdra mõju teadmine jahipiirkonniti ja jahihenduste koostöö.

- Täiskasvanud loomade osakaalu küttemiskvoodis ei ole soovitatav tõsta üle 70% ka vasikate nappuse korral ning pigem tasuks sellistes jahipiirkondades kogu küttemismahtu vähendada. Põdralehmades on eeliskütitavad (valdavalt noored) vasikata lehmad. Pesakonda küttes jäägu lehm alles või kütitagu viimasena. Mitmikutega pesakondi kütitagu mõõdutundega, näiteks üks vasikas kahest. Mõlemad sugupooled ja kõik vanusegrupid omavad nii põdraasurkonnas kui ka teiste ulukiliikide asurkondades võrdset tähtsust. Piik- ja harksarvedega pulle on soovitatav kütida kuni 75%, keskmisi 20–25%, vanemaid ja täiskühvelsarvedega pulle (kelle sarve kühvliosa moodustab kummagi sarvelaba valendikust enam kui poole) pigem hoida või kütida erandina ja mitte üle 5% pullidest.
- Täiskühvelsarvi kandvate pullide kütimisest, olenemata sarvede suurusest, tasub hoiduda, eesmärgiga meie põdraasurkonna looduslähedust suurendada. Kuna kühvelsarved omavad kõrget trofeeväärtust, kipub neid kandvate isasloomade osakaal intensiivse kütmissurve all olevates Euroopa põdrapiirkondades pidevalt vähenema. Praeguste ja tulevaste võimalike dominantsete pullide – suuremate kehamõõtmega ja parema sarvekasvuga, sh kühvelsarvedega pullide kütimiseks hoidumine annaks neile võimaluse elada vähemalt 7–8 aastat, jätta endast 3–5 põlvkonda järglasi ning näidata sarvekasvu täit potentsiaali.
- Kütimiseelistus võiks kehtida kõige kehvemate sarvede kandjate suhtes, kelleks on kehva konditsiooni tõttu välja arenemata või silmnähtavalt asümmeetriliste (välja arvatud jooksuajal vigastatud) sarvede kandjad olenemata vanusest, samuti ka mullikaeast välja kasvanud 1–2-haruste sarvede kandjad. Igati õigustatud on jätta alles suuremate kehamõõtmega isendeid, kuna nende puhul on pullidel eeldused kasvatada võimsamaid sarvi ning lehmadel tuua ilmale tugevamaid järglasi.
- Mõttekas on mõlema soorühma kütimisega mitte liialdada, ning säästa dominantseid isendeid. Asurkonna soolist struktuuri laiemate alade keskmisena on mõistlik hoida vahemikus 1,2–1,5 lehma pulli kohta. Sel moel soodustame soolis-vanuselise struktuuri püsimist, sugulise valiku toimimist ning geneetilise mitmekesisuse ja keskkonna stressoritele vastupanuvõime püsimist. Kui aga põdralehmade osakaal asurkonnas on kõrgem, suureneb võimalus, et paljunema pääsevad liiga noored pullid. Pullide puudusel jääb jooksuaeg venima, osa põdralehmades jääb partnerit leidmata viljastamata või saavad viljastatud alles kujunemisjärgus pullide poolt tavapärasest hiljem.
- Mõõdukas sooline struktuur jahipiirkondades soodustab inna ja poegimise sobivaimale ajale sattumist, järglaskonna kõrgemat elumust, ühtlasemat soojaotumust ning parema talvitumiskonditsiooni saavutamist. Lisaks on mõõduka põdralehmade ülekaaluga asurkond parema juurdekasvu tõttu nii kiskluse kui kütamise mõju suhtes paremini turvatud.

- Küttides (dominantse) põdrapulli oktoobris, on tema panus järglaste tootjana tunduvalt tõenäolisem ja küttime kahjulikkus populatsioonile väiksem, aga pullide suurem arv ja konkurents jooksuajal kasulik.
- Ei ole mõistlik kütida põtru hilisemal ajal, kui pullid on sarved heitnud.

4. 2025 aasta loom – põder

Põder – maailma suurim hirvlane ja meie kogukaim imetaja on Eestis valitud alanud aasta loomaks. Neid ligi kahe meetrise turjakõrgusega hiiglaseid võib kohata pea kõikidel Mandri-Eesti ja suuremate saarte metsaaladel ning nende naabruses.

Arvukusest ja arvukuse muutustest

2024. aasta talve lõpus hindas Keskkonnaagentuur põdra arvukust vähemalt 10 000–11 000 isendi tasemele. Eeldatavasti jääb arvukus ligilähedaselt sarnasele tasemele püsima ka tänavu. Oluline on tähele panna, et aasta lõikes on põtrade ja ka paljude teiste jahilukite arv madalaim just talve lõpus, mil osa isendeid on möödunud jahihooaja jooksul kütitud, osa muudel põhjustel hukkunud ning uue põlvkonna süünd seisab alles ees.

Eestis sünnivad põdravasikad aprilli lõpust kuni juuni alguseni, enamasti mai esimesel poolel (Randveer 2004). Põdralehmadel sünnib enamasti üks või kaks, vahel harva ka kolm (haruharva neli) vasikat. Tänapäevase asurkonna soolise ja vanuselise jaotuse ja viljakusnäitajate juures tõuseb poegimisperiodi lõpuks põtrade arv tänu sündinud vasikatele enam kui poole võrra. Vasikate elu on esimestel kuudel väga habras ja paljud neist hukkuvad kiskjate, erinevate traumade ning muude hädade tõttu. Praegustel kõrge karu ja hundi arvukusega aegadel ei näe sügisti kahjuks kolmandik kevadel sündinud vasikatest. Kevadel ja suvel hukkub ka vanemaid isendeid, kuid need kaod on vasikate omaga võrreldes üsna väikesed. Jahihooaja alguseks on asurkond möödunud talve lõpu seisuga võrreldes sõltuvalt suviste kadude ulatusest veel üle 35% võrra suurem.

Põdralehm vasikatega Järvelja lähistel 2024. aasta 7. mail (Keskkonnaagentuuri seirekaamera)

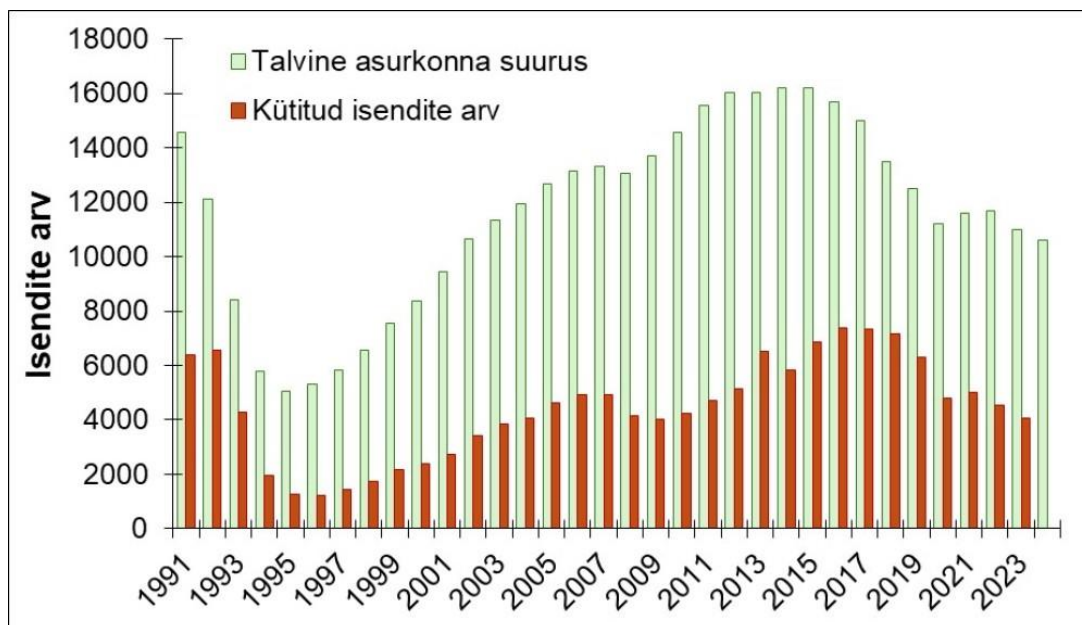
Viimase sajandi jooksul on põdra arvukuses leidnud aset kolossaalsed muutused. 1924. aastal Eesti Vabariigis korraldatud loenduste andmetel loendati siinmail kõigest 85 põtra (24 paikset ja 61 läbikäijat). Ligi neli kümnendit hiljem – 1962. aasta jaanuaris toimunud loenduse andmeil oli Eesti NSV-s põtru viiskümmend korda enam, kuni 4 300 isendit (Ling 1962) ja põtrade toonast arvukust arvati olevat eelneva kahesaja aastaga võrreldes kõrgeimaks. Põdra arvukuse tõus järgnevatel aastatel jätkus ja 1970ndate alguseks kasvas see juba üle 10 000 isendi. Toonaste küttimistulemuste ja vaatlusinfo põhjal J. Tõnissoni poolt tehtud arvutuste kohaselt võis seitsmekümnendate keskpaigaks talvine põdra asurkonna suurus ulatuda isegi üle 17 000 isendi. Sellele järgnenud kõrge põdra arvukusega dekaad päädis nende toidubaasi allakäiguga ja põtrade tekitatud ulatuslike metskahjustustega 1980ndate lõpus. Suhteliselt intensiivse legaalse kui ka ühiskonna korralduse murranguliste muutustega kaasnenud laialdase illegaalse küttimise ning hundi kõrge arvukuse koosmõju tulemusena langes põdra arvukus 1990ndate alguses järsult, küündides üheksakümnendate keskel tõenäoliselt vaid 5000–6000 isendini.

Põdra poolt keskealistele kuuskedele tekitatud kahjustused (foto J. Tõnisson)

1990ndate teises pooles hakkas põtrade arvukus taas tõusma. Seda küttimis- ja kisklussurve olulise vähenemise ja intensiivsema metsade raiumisega kaasnenud põdra toidubaasi paranemise tulemusena. 2012–2015 ulatus nende arvukus juba pea kolm korda kõrgemale tasemele: ~16 000–17 000 isendit. Arvukuse tõusuga suurenesid taas oluliselt ka põdraga seotud metsa- ja liikluskahjud, mille vähendamise eesmärgil langetati aastatel 2015–2019 põdra arvukust intensiivsema küttimisega Eestis kokku ligi kolmandiku võrra.

Pikemaajaliseks eesmärgiks seati arvukuse viimine tasemele 10 000–11 000 isendit talvise asurkonnas (arvukus pärast jahihooaja lõppu, enne poegimist). Sellel tasemel põdra arvukus 2024. aasta alguses ka tõenäoliselt oli ja sarnasel mõõdukal tasemel võiks arvukust hoida ka järgnevatel aastatel. Selleks tuleks põtru küttida asurkonna aastase juurdekasvuga võrreldes ligilähedaselt sarnasel tasemel.

Põdra arvukus ja küttimine Eestis aastatel 1991–2024

Põdra arvukuse hindamisest

Põdra arvukuse hindamisel tuleb toetuda päris mitmele erinevale näitajale, sest ühte sellist head ja lihtsat meetodit, mille põhjal asurkonna suuruse ja selles toimunud muutused täpselt ära määrata saaks, meil paraku pole. Kasutuses olevatest meetoditest üks parimaid on talviste pabulahunnikute loendus, mida Keskkonnaagentuur on teinud üle riigi paiknevatel seirealadel alates 2015. aastast. Teatavasti väljuvad põtrade sügised ja talvised väljaheidet kehast veevaeste pabulate kujul, mis meie kliimavöötmes püsivad metsa all nähtavad kevadeni. Loogika on siin lihtne – mida rohkem isendeid piirkonnas talvel elab, seda rohkem pabulahunnikuid metsa alla ka tekib. Veelgi enam, teades seda kui palju keskmiselt üks põder päevas pabulahunnikuid tekitab ja kui pika aja jooksul need hunnikud seal nähtavad püsivad, on loendustulemuste põhjal võimalik küllaltki täpselt hinnata loomade talvist asustustihedust loenduspiirkonnas.

Põdra pabulahunnikud

Pabulahunnikute loenduste tulemuste (pabulaindeksi ja sellest tuletatud asustustiheduse määranu) tõlgendamisel tuleb aga silmas pidada, et osa loendatud pabulahunnikutest kuuluvad ka isenditele, kes jahihooajal juba ära kütiti või kes talve jooksul muudel põhjustel hukkusid.

Pabulaloendustega analoogsel loogikal, mida rohkem on metsas loomi, seda rohkem nende olemasolust ka märke maha jääb, põhineb ka talvine jäljeradade loendus ehk ruutloendus. Ulukite talvist jäljeradade loendust peavad jahimehed neile kasutada antud jahipiirkondades olevatel püsिमarsruutidel tegema igal talvel. Erinevalt pabulaloendustest annab see meetod infot vahetult loendusele eelnenud 1–2 ööpäeva jooksul loendusosalal liikunud loomadest. Loenduse tulemusena saadakse põdra suhtelist asustustihedust iseloomustav näitaja – jäljeindeks ehk ühe ööpäeva jooksul 1 km pikkusele loendusmarsruudile maha jäetud jäljeradade arv. Kuna loomade liikumise aktiivsus ja ulatus sõltub väga suurel määral konkreetsetel ajahetkel valitsevatest ilmastikuoludest (temperatuur, sademed, lumikatte paksus ja tihedus, tuule tugevus ja suund), toidu kättesaadavusest ja ka inimtegevusest loenduspiirkonnas (nt raietööd, jahipidamine, jne), siis üksikute ruutude tulemuste põhjal väga kindlaid järeldusi lähiümbruse arvukuse ja selle muutuste kohta siiski teha ei tasu.

Paljude erinevate loendusmarsruutide kokkuvõttes saadavad jäljeindeksid seostuvad aga reaalse arvukuse muutustega juba oluliselt paremini, sest iga üksiku ruudu eripära, häiringute ja juhuslikkuse mõjud paljuskki tasakaalustavad üksteist. Paraku on Eesti talvede lumeolud üsna heitlikud ja loenduseks sobivaid lumeolusid mõnel talvel õieti ei olegi ning paljudel loendusmarsruutidel jääb siis loendus tegemata. Tõsi, enamasti juhtub küll nii, et üksikud jäljeradade loenduseks soodsad võimalused jäävad jahipiirkonna kasutajatel paralleelselt toimuvate metssea ja hundijahtide tõttu jaanuaris ning veebruaris kasutamata ning märtsis, mil loenduse tegemiseks aega rohkem, sobivaid lumeolusid enam ei tekigi.

Põdra jäljed lumes

Omapoolse hinnangu põdra arvukusele annavad igal kevadel Keskkonnaagentuurile esitatavates aruannetes ka jahipiirkonna kasutajad. Need hinnangud annavad küllaltki hea ülevaate põdra arvukuse suurematest muutustest erinevates piirkondades, kuid seda eeskätt suhtarvudes, võrreldes samade piirkondade numbreid eelnevate aastatega.

Olulist infot arvukuse ja selle muutuste osas annavad ka küttemisandmed ja ka põdrajahi käigus kogutav vaatlusinfo. Jahiaegsetele põdravaatluskaartidele märgivad jahimehed info nii jahtide käigus nähtud kui ka ära kütitud põtrade kohta ning see info on väga oluline asurkonna soolise koosseisu ja juurdekasvu (vasikate osakaalu) määratlemisel. Vaatluskaartide vahendusel kogutakse ka esmast infot realiseerunud küttemisstruktuuri, kütitud ja hukkunud isendite, küttemispingutuse, kvoodi täitmist mõjutanud tegurite ning ulukikahjustuste kohta. Vaatlusandmetest saadav info on väga oluline nii arvukuse muutuste kui ka järgneva jahihooaja küttemisvajaduste prognoosimisel. Samas annab see andmestik koos küttemisandmete ja infoga põtrade jahivälise suremuse (kiskjad, liiklusõnnetused, haigused, traumad ja muu) kohta ka võimaluse ajas tagasi vaadata – milline pidi olema asurkonna suurus, et konkreetsel aastal oleksid saanud arvukuses toimuda muutused, millest meile erinevad arvukuse suhtelisi muutusi iseloomustavat näitajad tunnistust annavad.

Autor: Keskkonnaagentuuri juhtivspetsialist Rauno Veeroja

Kasutatud kirjandus

Ling, H. 1962. Põdra minevikust, olevikust ja tulevikust. Eesti Loodus 6: 338-343.

Randveer, T. 2004. Jahiraamat. Eesti entsüklopeedia kirjastus, Tallinn.

Rootsi. I. 1987. Põder Eestis läbi sajandite. Eesti Loodus 38 (11): 730–734.

5. Lõppenud põdrajahihooajal kütiti 3538 põtra

Maakond	Jahimeeste soov 2024	KAUR soovitas 2024	Jahindus-nõukogu otsus 2024	Kütmine 2024	Täitmise %
Harjumaa	359	330-360	330	323	98
Hiiumaa	67	60-80	63	61	97
Ida-Virumaa	301	300-330	301	305	101
Jõgevamaa	206	170-190	170	173	102
Järvamaa	200	200-220	200	164	82
Läänemaa	240	230-260	232	226	97
Lääne-Virumaa	240	160-200	200	200	100
Põlvamaa	193	200-220	193	199	103
Pärnumaa	539	500-540	539	463	86
Raplamaa	288	290-330	288	274	95
Saaremaa	187	180-200	187	178	95
TARTUMAA	231	220-250	231	235	102
Valgamaa	179	160-180	179	166	93
Viljandimaa	332	330-360	332	324	98
Võrumaa	240	250-270	240	247	103
KOKKU	3802	3580-3980	3685	3538	96

EJS võttis kokku eelmise aasta põdra kütamise andmed. Detsembris lõppenud põdrajahihooajal kütiti Eestis kokku 3538 põtra.

„Edaspidi tuleks põtru ja suurkiskjaid ja nende arvukust koos vaadata. Selge on see, et suurkiskjate mõju on ilmselgelt suurem kui eelnevatel perioodidel,“ selgitas EJS-i president Margus Puust.

Arvuliselt kütiti enim Pärnumaal (463 isendit) ja Viljandimaal (324 isendit). Tagasihoidlikumalt kütiti saartel – Hiiumaal 61 ja Saaremaal 178 põtra.

„Oluline pole see, kui palju me kütime, vaid kui palju jääb metsa õiges soolises-vanuselises vahekorras ulukeid,“ selgitas EJS-i juhatuse liige Priit Vahtramäe.

Ida-Virumaa kütmine hooajal 2024

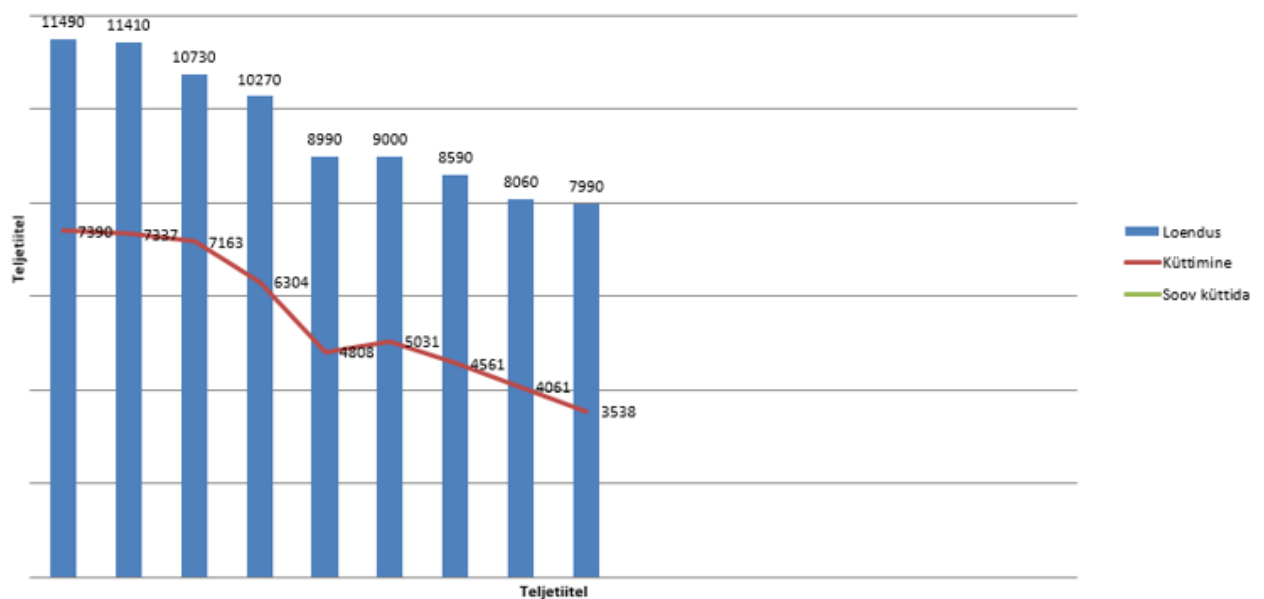
- ▶ Küttemiskohustuse täitmine 101 % (2023- 101 % ;2022-93 %)
- ▶ Kütitud oli 305 is-301st (2023-308-is-306 st; 2022- 326 is- 349 st)
- ▶ 2023 kütiti vähem 43 is ja olukord paranes
- ▶ KAUR soovitus 300-330 (2023-300-320 (2022-330-380)
- ▶ Täitmata seltse 5 (2023- 4 ;2022-12 ;2021-11) -
- ▶ Jahindusnõukogus saab lugeda limiidid täidetuks, limiit soovituslik
- ▶ Keskmise kütmine 12,7 (2023- 12,83 ;2022-13,58)
- ▶ Struktuur 2024-pulle 40 % + lehma 31 % + vasikaid 30 %
- ▶ Struktuur 2023- pulle 41 % + lehma 31 % + vasikaid 28 %
- ▶ Küttemist veel vähendada , et struktuurselt kütida
- ▶ Limiit 2025-260-270

Eestimaa põdrakütamise statistika ja soovitus järgnevatiks hooegadeks!

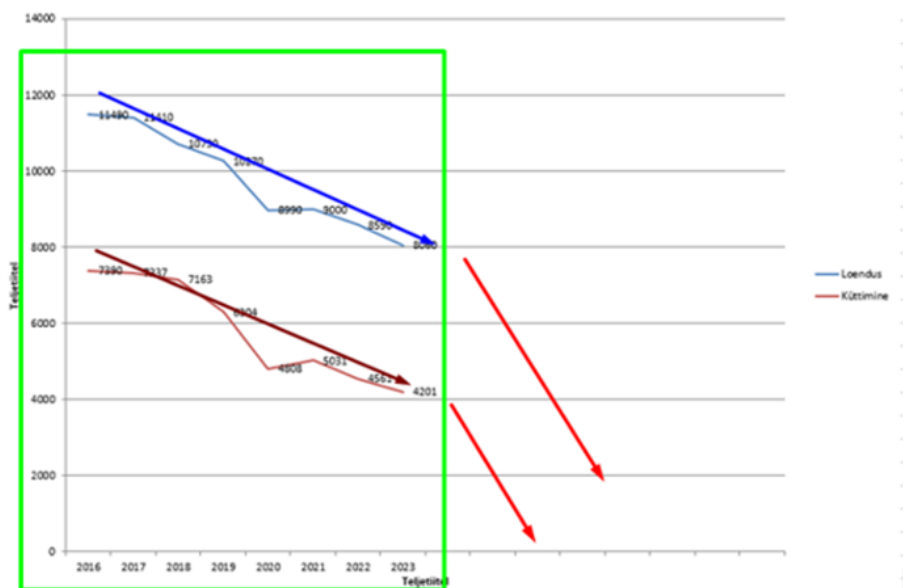
	2022	2023	2024	pullid	lehmad	vasikad	Pull+lehm+ vasikas- 2024	Pull+lehm+ vasikas- 2023	Pull+lehm+ vasikas- 2022	Pull+lehm+ vasikas-2021	Tegevus
Harjumaa	431	355	323	144	109	70	45+34+22	40,5+33+26,5	40+35+25	44+32+25	Halb pull ja vasikad
Hiiumaa	87	76	61	27	18	16	44+30+26	30+37+33	44+32+24	34+32+34	
Ida-Virumaa	326	309	305	121	94	90	40+31+30	41+31+28	41+33+27	40+30+27	Väga hea vasikad
Jõgevamaa	226	215	173	69	58	46	40+34+27	37+35,5+27,5	37+33+30	38+31+31	
Järvamaa	225	211	164	79	38	47	48+23+29	41+32+27	39+35+27	38+31+31	Halb pull
Läänemaa	310	274	226	93	77	56	41+34+25	43+30+27	40+34+26	38+35+26	
Lääne-Virumaa	310	253	200	79	59	62	40+30+31	41+30+29	38+35+26	37+34+29	Väga hea vasikad
Põlvamaa	215	211	199	87	61	51	44+31+26	36,5+27,5+36	40+29+31	40+28+32	
Pärnumaa	593	561	463	195	148	120	42+32+26	39+32,5+28,5	38+33+30	37+32+31	
Raplamaa	345	321	274	106	90	78	39+33+28	40,5+32,5+27	35+34+30	34+34+32	
Saaremaa	222	175	178	67	57	54	38+32+30	38+32+30	34+33+33	33+37+30	Väga hea vasikad
TARTUMAA	245	235	235	98	82	55	42+35+23	41+30+29	40+33+27	41+32+27	Halb pull ja vasikad
Valgamaa	232	189	166	78	49	39	47+30+23	45,5+29+25,5	42+36+22	37+34+29	Halb pull ja vasikad
Viljandimaa	505	418	324	134	110	80	41+34+25	36+36+28	35+34+31	35+34+31	
Võrumaa	254	258	247	94	74	79	38+30+32	40+29+31	38+31+31	39+29+32	Väga hea vasikad
KOKKU	4526	4061	3538	1471	1124	943	41,93%+31,5%+26,87%	39,33%+31,8%+28,87%	38,73%+33,33%+28%		2024
Vahed arvuliselt sugudega			2024	528	347	181	39,33%+31,8%+28,87%	38,73%+33,33%+28%	37,66%+32,33%+29,8%	39,33%+31,8%+28,87%	2023
			2023	448	315	133	38,73%+33,33%+28%	37,66%+32,33%+29,8%	38,4%+32,2%+29,4%	38,73%+33,33%+28%	2022
			2022	435	206	229	37,66%+32,33%+29,8%	38,4%+32,2%+29,4%	36,5%+34%+29,5%	37,66%+32,33%+29,8%	2021
							36,5%+32,2%+29,4%	36,5%+34%+29,5%	37,82%+32,98%+29,17%		2020
NBI Pullide % tõusis ja emade ja vasikate % langes							36,5%+34%+29,5%	38,13%+32,74%+29,12%	5 a keskmine		2019
							36,7%+32,52%+28,74%	36,7%+32,52%+28,74%	6 a keskmine		2018
							2024 v. 2023	2024 v. 2023	2024 v. 2023		
							pullid + 2,6 %	Lehmad - 1,53 %	Lehmad + 1,0 %		
							Lehmad - 0,3 %	Vasikad + 0,87 %	Vasikad - 1,8 %		
							Vasikad - 2 %				

KAUR soovitus 2015 ja 2024 seirearuandes

- ▶ 2015-Muudatused ± 3 ühikut soovitusel (näiteks 33% puhul $33 \pm 3\%$ ehk 30 kuni 36%) on talutavad. **Kindlasti on aga taunitav ettekatsetud mistahes soorühma üle- või alaküttimine.**
- ▶ 2024-Kui mõõdukas kõrvalekalle kütitud isendite soolises jaotuses suurt probleemi ei tekita, siis **liialdada ühe või teise soorühma eelisküttimisega, eriti kui see on ristivastupidine soolise jaotusega looduses, ei tohiks.**

Hoidke kinni, kohe laseme järsust mäest alla

Mis edasi , mida veel teha? 2024

- ▶ EJS juhatus kutsub kokku maa-ja metsaomanike ,põllumeeste ,KAUR ja jahimeeste ümarlauda , et leppida kokku kas kõik osapooled on nõus arvukusega 11 000 kuni 12 000 (9 500 kuni 10 500 vahel ?)
- ▶ Jahimehed peavad esitama oma hinnangu põdra arvukusele ja küttimissoovile 2025 aastaks juba **20.03.2025**.
- ▶ **Jahimeeste küttimissoov peab vähenema võrreldes 2024 küttimisega 25-30% ,olenevalt piirkonna arvukusest.**
- ▶ **Seal kus on lootusetu siis 50 % ja rohkem .**
- ▶ Lõpliku järelduse küttimismahtudeks 2025 ,tuleks ära oodata pabulaloenduse tulem 2025.
- ▶ **Ärme kordame ise1992 aastal tehtud riikliku viga, tulem oli jahimeeste jaoks halb- küttimine 1241 pötra aastas.**

EJS soovitus aastaks 2025 ja keskm. kütmine

Maakond	Jahimeeste soov 2023	Jahimeeste soov 2024	Jahimeeste soov 2025	KAUR soovitas 2024	EJS soovitus 2025	Kütitud jahipiirkonna kohta 2024
Harjumaa	407	359		330-360	220-240	20,18
Hiiumaa	72	67		60-80	40-50	6,8
Ida-Virumaa	306	301		300-330	260-270	12,7
Jõgevamaa	225	206		170-190	140-150	14,41
Järvamaa	219	200		200-220	130-140	8,2
Läänemaa	267	240		230-260	170-180	12,55
Lääne-Virumaa	283	240		160-200	170-180	7,14
Põlvamaa	195	193		200-220	160-170	9,04
Pärnumaa	569	539		500-540	360-380	13,61
Raplamaa	308	288		290-330	230-340	11,91
Saaremaa	187	187		280-200	140-150	6,6
TARTUMAA	230	231		220-250	180-200	10,21
Valgamaa	210	179		160-180	130-140	7,54
Viljandimaa	407	332		330-360	240-260	12
Võrumaa	238	240		250-270	220-240	10,29
KOKKU	4123	3802	0	3580-3980	2790-3090	10,88

Ettepanek 2021-2025

- ▶ Kui me soovime teada saada miks vasikaid ei ole , peaksime koguma kõikidelt kütitud lehmadel emakad .
- ▶ Et teada saada peaksime nõudma , et kõikidelt loomadelt võetakse ka lõualuu vanuse hindamiseks
- ▶ Lõualuu igalt vasikalt ,et statistika oleks täpsem
- ▶ Mida suurem valimik seda täpsem tulem . Vanuse teadmine vajalik
- ▶ Kütida ei tohi üle juurdekasvu . Selleks peame teadma juurdekasvu.
- ▶ Peame jälgima struktuuri ja sellest kinni pidama
- ▶ Limiite tuleb vähendada nii palju et saaks struktuurist kinni pidada
- ▶ Jahindusnõukogudes tuleb võtta limiitide täitmisel vastu otsus , **et oleks võimalik kütida pluss/miinus**, annab võimaluse korrigeerida
- ▶ **Maakonna küttemislimiit peaks olema soovituslik**

Soovitused ja tagajärjed mida ei soovi aga juba on nii

- ▶ Mõttekas on mõlema soorühma küttemisega mitte liialdada, ning säästa dominantseid isendeid. Asurkonna soolist struktuuri laiemate alade keskmisena on mõistlik hoida vahemikus 1,2 - 1,5 lehma pulli kohta. (2018 oli see 1,44) Sel moel soodustame soolis-vanuselise asustusstruktuuri püsimist, sugulise valiku toimimist ning geneetilise mitmekesisuse ja keskkonna stressoritele vastupanuvõime püsimist. Kui aga põdralehmade osakaal asurkonnas on kõrgem ja samas tihedus madal, suureneb võimalus, et pääsevad "löögile" liiga noored pullid, jooksuage jääb venima, osa põdralehmadest jääb partnerit leidmata viljastamata või saab viljastatud alles kujunemisjärgus infantiilsete pullide poolt või tavapärasest hiljem. Mõõdukas sooline struktuur jahipiirkondades seevastu soodustab inna ja poegimise sobivaimale ajale sattumist, järglaskonna kõrgemat elumust, ühtlasemat soojaotumust, parema talvitumiskonditsiooni saavutamist ja poegimist parimal ajal. Lisaks on mõõduka põdralehmade ülekaaluga asurkond parema juurdekasvu läbi nii kiskluse kui küttemise mõju suhtes paremini turvatud.

6. Toeta Eesti jahimeeste pingi valmimist!

EJS-i juhatus otsustas jäädvustada Eesti jahimeeste kokkutulekute traditsiooni alguse Ida-Virumaal Toila Oru pargis.

Esimene kokkutulek toimus 1968. aastal ja selle tähistamiseks otsustati tellida parki puidust skulptuurse kunstitööna valmistatud pink.

EJS korraldas konkursi, millele esitati seitse tööd. Juhatuse liikmetest koosnev žürii valis välja võidutöö "Jahi algus", mille autoriks on Karl Purga. Autor on lõpetanud Tartu Pallase kunstikooli skulptuuri eriala ning valmistanud inimesi ja elusloodust kujutavaid puitskulptuure üle kümne aasta.

Pink maksab 18 000 eurot ja see on kavas finantseerida üksikisikute ja organisatsioonide annetustest. Alates 100 eurost graveeritakse annetaja nimi (isik või organisatsioon) pingile paigaldatud metallist tahvlile.

Ootame kõik osalema! Oma osa saate panustada Eesti Jahimeeste Seltsi arveldusarvele EE062200221001183828 Swedpangas. Palume lisada ülekandele märksõna „Pink“.

Kavand „Jahi algus“

Sümboolikast: Kavandil on kujutatud jahisarve puhuvat jahimeest koos koeraga. Jahisarv sümboliseerib jahi algust ja ka jahimeeste kokkutuleku algust. Koerana kujutan Eesti hagiijat, truud kaaslast Eesti jahimehele. Seljatoe otstel on kahe kevinud uluki pead: põder ja metssiga.

Kompositsioonist: Töö koosneb kolmest elemendist. Alusel seisvast jahimehest ja koerast, ning kahelpool asetsevatest pinkidest. Kokku moodustavad need klassikalise püramiidia kompositsiooni, kus tiibadel asuvad pingid koondavad pilgu keskel seisvale skulptuurile. (Joonis 1 ja 2) Alusel olev jahimees oleks piisavalt madalal, et ühispilti tehes jääks see kaadrisesse.

Tehnilisest poolest: Figuurid ja pingid valmistaksin kõvast lehtpuust, eelistatult tammest. Pinkide istumisosad oleks pooleks lõigatud ja lihvitud massiivsed tüved. Seljatoed oleks plangust, selliselt et üks ots oleks jämedam. Sellise lahendusena poleks uluki pead mitte reljeefid vaid ruumiliselt kujutatud. (Joonis 3).Kuju alus oleks samuti massiivne loodusliku vormiga tüvi. Samas võib selle soovi korral kujundada näiteks siledaks silindriks, kuhu saab kinnitada metallplaadi infoga. Pingid ja kuju alus oleks tugevate metallvarbadel ja valatud betoonalusesse. Nõnda poleks puit vastu maad ja oleks eemal maapinnaniiskusest. Jahimees, koer ja alus oleks eraldiseisvad komponendid ja monteeritud kokku vandaalikindlalt.

Mõõdud: Jahimehe figuuri kõrgus: 185-195 cm

Aluse kõrgus: 90-110 cm

Pinkide pikkus: 300 cm

7. Infosüsteemi uuendused 01.2025

Lisandunud on järgmised täiendused:

Jahis

- **Trofee moodul.** Keskkonda lisandus trofee moodul. Moodul võimaldab volitustega isikutel lisada andmebaasi trofee hindamiskaarte. Andmete sisestamisel saab trofee siduda Jahise keskkonnas väljastatud jahiloaga. See omakorda aitab tulevikus paremini iseloomustada meie ulukipopulatsiooni seisundit.
- **Kasutajate haldus.** Kasutajate haldusse lisati juurde jahipiirkonna valik, mis võimaldab paremini hallata piirkonnaga seotud kasutajate õiguseid. Õigused kuvatakse nüüd jahipiirkonna põhiselt mitte süsteemi üleselt.
- **Hundi ohjamisalad.** Jahise kaardile lisati hundi ohjamisalade kaardikiht.
- **Jahise kaart.** Kaardikihi andmete kuvamise optimeerimine – andmekihi aktiveerimisel ei kuvata enam vaikimis kõiki selle kategooriaga seotud andmeid korraga.
- **Häirekeskuse 1247 andmed.** Andmekirje juurde lisati teatamise aeg. Samuti täiendati andmete vaatamist kaardilt.
- **Jahimaakorraldaja moodul** – võimalus Jahimaakorraldajasse üles laetud lepingud korraga alla laadida.

Metsis

- **Jahitunnistuse taotleja teooriaeksami protokoll.** Teooriaeksami lõpuprotokollis kuvatakse nüüd ka küsimusega seotud pilt.
- **Jahitunnistuse taotleja kursuse eksami nimekiri.** Eksami nimekirja saab nüüd filtreerida erinevate tingimuste järgi (eksami tüüp, kategooria, eksami korraldaja ja aeg).
- **Välisriigi kodanikele väljastatud tunnistuste detailaruanne.** Täiendati detailaruandes summa veergu, et exceli tabelis saaks mugavalt summasid kokku liita.

Lugupidamisega

Marko Vinni

IVJS juhatuse esimees

